

hvad der vist er Alle bekendt, at det Arbeide, hvorfor der skal bestemmes Bederlag, er af meget mindre Værdi end det frie Arbeide. Paa et Sted er vel $\frac{1}{3}$, paa et andet $\frac{1}{4}$ passende; men dette meente man, at man burde overlade til Boldgiftsmændene selv, og derfor er det sagt saa ubestemt og ingen bestemt Regel givne, hvorefter det skulde bestemmes. Man vilde blot henlede Opmærksomheden paa, at de burde kunne tage Hensyn til Arbeidspriserne for flere Aar, da de sidste Aars Arbeidspriser have været saa overdrevne, at, hvis man holdt sig til dem, ingen Arbeider kunde være tjent med at forlange Pligtarbeidet afløst, men vilde blive ved at staae under det Hovet, som der dog vistnok hos de Fleste er et stort Ønske om, at det kunde blive afløst.

Kirk: Foruden hvad den høitærede Formand har gjort opmærksom paa, skal jeg endvidere tillade mig at bede det ærede Thing om Tilladelse til at lade et „og“ falde bort, som rimeligviis af en Feiltagelse er bleven anført i det af mig stillede Amendement, nemlig „paa hvis Forder Huse ere opførte og hvoraf Pligtarbeide svares.“ Dette „og“ skal falde bort.

Formanden: Da det er en blot Redaction, er der vel Intet til Hinder for, at dette kan skee. (Nei! Nei!)

Kirk: Naar jeg har tilladt mig at stille dette Forslag, saa er det, fordi jeg, ved at gjenneklæse Lovudkastet, fandt, at det rimeligviis maatte være Meningen, at man ved at udnævne disse Boldgiftsmænd nærmest vilde tage Hensyn til praktiske, sagkyndige Folk, som kunde afgjøre de opstaaende Differentier mellem vedkommende Pligtværende og dem, der havde Ret til Pligtarbeidet, og, da jeg antog, at det var fornødent ved den 2den Paragraph at tilføie med Hensyn til Kjøbstæderne, paa hvis Forder Huse ere opførte, „hvoraf Pligtarbeidet svares,“ har jeg tilladt mig at stille Forslag om, at det maatte tilføies; thi jeg antager, at det vil være Tilfældet med flere Kjøbstæder foruden den, hvorfra jeg er, at der findes en heel Deel Huse opførte paa Kjøbstæderne, uden at man har betinget sig saadant Pligtarbeide deraf, som i Landdistricterne har fundet Sted. Man har nemlig udstykket Forderne til enkelte Huusmand, men ladet dem be-

tale for Jord og Huus en vis Sum, alt efter deres Leilighed, og saaledes ikke bundet dem ved Contracter til at præstere Pligtarbeide. Den ærede Ordfører meente imidlertid, at der ogsaa gives Landdistricter, hvor det var Tilfældet, at der fandtes Huse, hvoraf Pligtarbeide ikke svarede, og jeg troer saaledes, at man heller ikke skulde vælge Folk fra saadanne Districter, hvor ingen sagkyndige Mænd fandtes. Det kan nu vel være, at der i Kjøbstæderne — og da Kjøbstæderne her ere omtalte, uden at Kjøbenhavn særlig er ubegget, hvilket ellers pleier at være Tilfældet, saa maa den indbefattes med — det kan være, siger jeg, at der i Kjøbstæderne findes Jurister, som ere vel inde i disse Forhold, og som vistnok kunne tage Deel i deres Afgjørelse, naar Vedkommende maatte ønske deres Tilstedeværelse og Medvirken; men jeg troer dog, at man serner det rette Mæled, naar man henvender sig til saadanne Folk, istedetfor at holde sig til dem, der boe i det nærmeste Sogn eller i de Sogne, hvor saadant Pligtarbeide, hvis Afsløsning man nu har for Øie, findes. Det være langt fra, at jeg ved at anføre dette, vil kaste nogen som helst Skygge paa Juristerne, men jeg troer, at, naar Sagkyndige og Lægfolk komme sammen, ville de bedre kunne enes om Maaden, hvorpaa en Afgift som denne, der ønskes havet, kan ordnes, end naar det bliver trukket meget vidtløftigt ud, og det for en Deel mere dreier sig om Formaltiteter, end om det Reelle af Sagen. Det er det, der har bevæget mig til at stille dette Forslag, saasom jeg antager, at der i de fleste Kjøbstæder udenfor Kjøbenhavn ikke vil findes mange sagkyndige Folk og, hvis det ærede Thing maatte gaae ind derpaa, eller hvis det maatte finde nogen Understøttelse her i Thinget, saa agter jeg at lade det komme til Afstemning. Skulde det derimod ikke faae Understøttelse her, saa skal jeg, efter de Dplysninger, der komme frem, derefter bestemme mig, om jeg vil tage det tilbage eller lade det komme til Afstemning.

Solberg: Med Hensyn til det Forslag af Udvalget, som er opført under Nr. 9, vil jeg tillade mig at anføre Noget. Jeg troer ikke, at der er nogen Lov, som man savner meer end en ny Communallov. Jeg troer, at